

"ליל שימורים" איתערותא דלעילא

1. תלמוד בבלי מסכת מגילה דף כ"ב
משנה: כל היום כשר לקריאת המגילה ולקריאת ההלל ... גמרא מנלן .. לקריאת ההלל דכתיב ממזרח שמש עד מבואו (רבי יוסי) [רב יוסף] אומר זה היום עשה ה'
2. הרב סולבציק - מפני הרב עמ' צב
בתשב"ץ הובא בשם מהר"ם מרוטנבורג שהיה נוהג לברך פעמיים על ההלל בליל פסח, פעם אחת לפני החלק הנאמר קודם הסעודה, ופעם שניה על חלק ההלל הנאמר לאחר הסעודה. ולכאורה זה מורה שיש כאן ב' קיומים נפרדים!
3. ספר שמות פרק י"ב
(מא) ויהי מקץ שלשים שנה וארבע מאות שנה ויהי בעצם היום הזה יצאו כל צבאות יהוה מארץ מצרים:
(מב) ליל שמורים הוא ליהוה להוציאם מארץ מצרים הוא הלילה הזה ליהוה שמורים לכל בני ישראל לדורותם:
4. תלמוד בבלי ראש השנה דף יא/ב
רבי יהושע אומר בניסן נגאלו בניסן עתידין ליגאל מנלן אמר קרא ליל שמורים ליל המשומר ובא מששת ימי בראשית ואיך לילה המשומר ובא מן המזיקין
5. פירוש הספורנו שם
(מב) ליל שמורים הוא לה' להוציאם. שהיה מצפה להוציאם, כי לא ענה מלבו, אבל לא מצא את ישראל מוכנים וראוים לגאולה עד אותה הלילה, ואותה היה משמר ומצפה כי חפץ חסד הוא, כאמרם ז"ל שהקבה מחשב את הקץ: הוא הלילה הזה לה' שמורים. וכמו שהיה משמר ומצפה לגאולת ישראל כל ימי גלותם במצרים, כן הוא משמר ומצפה לגאולת ישראל העתידה, כאמרו ולכן יחכה ה' לחננכם: לכל בני ישראל לדורותם. כאמרם בניסן נגאלו, ובניסן עתידין להגאל
6. שופטים פרק ו'
(יא) ויב' א' מלאך יהוה וישב תחת האלה אשר בעפרה אשר ליואש אבי העזרי וגדעון בנו ח' בט חטים בגת להניס מפני מדון:
(יב) ויב' א' מלאך יהוה וי' אמר אליו יהוה עמך גבור החיל:
(יג) וי' אמר אליו גדעון בי' ניש' יהוה עמנו ולמה מצאתנו כל זאת ואיך כל נפלא תני אשר ספרו לנו אבותינו לאמר הלא ממצרים העלנו יהוה ועתה נטשנו יהוה ויתנונו בנפ' מדון:
(יד) ויפן אליו יהוה וי' אמר לך בכ' חך זה והושעת את ישראל מפני מדון הלא שלחתניך:
7. משנה מסכת ברכות פרק ט'
והתקינו, שיהא אדם שואל את שלום חברו בשם, שנאמר (רות ב) והנה ב' עז בא מבית לחם, וי' אמר לקוצרים :: עמכם, וי' אמרו לו, ובכרך :: ואומר (שופטים ו) :: עמך גבור החיל.
8. ילקוט שמעוני שופטים פרק ו'
אמר ר' יהודה בר שלום ליל פסח היה אותו הלילה שאמר לו ואיה כל נפלאותיו היכן הם הפלאים שעשה האלהים לאבותינו בלילה הזה והנה בכוריהם של מצרים והוציא משם לאבותינו בלילה הזה והנה בכוריהם של מצרים והוציא משם ישראל שמחים. וכיון שלמד סנגוריא על ישראל, אמר הקב"ה דין הוא שאגלה אני בכבודי עליו שנאמר ויפן אליו ויאמר לו לך בכרך זה, אמר לו הקב"ה יש בך כח ללמד סנגוריה על ישראל בזכותך הם נגאלים שנאמר והושעת את ישראל.
9. תנחומא פרשת שופטים פרק ד'
ושפטו את העם משפט צדק שיהיו מטין את העם לכף צדק אמר רבי יהודה ברבי שלום שיהיו מטין ומלמדין עליהם זכות לפני הקב"ה ממי אתה למד מגדעון בן יואש שבימיו היו ישראל בצרה והיה הקב"ה מבקש אדם שילמד עליהם זכות ולא היה מוצא שהיה הדור דל במצות ובמעשים כיון שנמצא זכות בגדעון שלמד עליהם זכות

מיד נגלה עליו המלאך שנאמר (שופטים ו) ויבא אליו מלאך ה' ויאמר לו לך בכחך זה בכח זכות שלמדת על בני הוי ושפטו את העם משפט צדק שיהיו מלמדין זכות על הדור:

10. מדרש רבה דברים פרשה ג' פסקה טו

ד"א אמר לפניו רבש"ע יודע אני שאתה אוהב את בניך ואין אתה מבקש אלא מי שילמד עליהן סניגוריא א"ר סימון למה"ד למלך ובנו שהיו נתונים בקיטון והפדגוג של בנו נתון בטרקלין היה המלך צווח הניחו לי שאהרוג את בני אינו מבקש אלא מי שילמד עליו סניגוריא כך הקב"ה אומר למשה (שם לב) ועתה הניחה לי ויחר אפי בהם ואכלם ואעשה אותך לגזול גדול אמר משה וכי תופס אני בידו של הקב"ה כביכול אינו מבקש אלא מי שילמד עליהן סניגוריא מיד ויחל משה

11. מסכת בבא קמא דף נ"א

תנו רבנן מעשה בבתו של נחוניא חופר שיחין שנפלה לבור גדול באו והודיעו את רבי חנינא בן דוסא שעה ראשונה אמר להם שלום שניה אמר להם שלום שלישית אמר להם עלתה אמרו לה מי העלך אמרה להם זכר של רחלים נזדמן לי וזקן אחד מנהיגו אמרו לו נביא אתה אמר להם לא נביא אנכי ולא בן נביא אנכי אלא כך אמרתי דבר שאותו צדיק מצטער בו יכשל בו זרעו אמר רבי אחא אף על פי כן מת בנו בצמא שנאמר וסביביו נשערה מאד מלמד שהקדוש ברוך הוא מדקדק עם סביביו אפילו כחוט השערה

12. שיטה מקובצת שם

יכשל בו זרעו ואף על גב דמת בנו בצמא מכל מקום לא נכשל באותו דבר ממש. ולרבינו נראה לפרש אמרתי כלומר השמעתני דבר זה לפני הקדוש ברוך הוא והם דבר שנצטער וכו' והסכים הקדוש ברוך הוא לדברי שכן דרכו של הקדוש ברוך הוא שמסכים לסברת הצדיקים שבדור וכשמת בנו בצמא כבר מת רבי חנינא. וכן מצינו בחגיגה שלא היו אומרים דבר במתיבתא דרקייעא בשם רבי מאיר מפני שלמד מאחר עד שאמר רבי אבהו לאליהו ומאי איכפת ליה אגוז מצא בירר את האוכל וזרק את הפסולת והסכים הקדוש ברוך הוא לדעתו ואמרו מכאן ואילך דבר בשם רבי מאיר:

13. ספר תשואות חן מתלמידי הבעש"ט

"הנה אנכי שולח לכם את אליה הנביא לפני בוא יום ה' הגדול והנורא" - נראה מה שקבלתי מרבתי שבחינת משיח יהיה שביכולתו ללמד זכות על כל ישראל, ועל ידי לימוד הזכות יפיל הרהורי תשובה בכלם ויהיו כולם צדיקים, ובזה נפתח שערי אורה במאמרם ז"ל: "אין בן דוד בא אלא בדור שכולו חייב או כולו זכאי" שאל יפלא הדבר שיבוא משיח בדור שכולו חייב, שבחינתו יהיה ללמד זכות על כולם ויבואו עי"ז לבחינת תשובה ויהיו כולם זכאין".

14. אגרות ראייה אגרת קל"ח - אוחת ישראל פרק ד' סעיף ג'

ה"שפחה בישא" של זרם הזמן, שנתנו לה מן השמים שליטה טרם שתכלה ותנדף כעשן, שהיא משדלת בכל כשפיה הרבים את בנינו הצעירים לזנות אחריה, הם אנוסים גמורים וחלילה לנו לדון אונס כראון. האהבה הגדולה שאנחנו אוהבים את אומתנו, לא תסמא את עינינו מלבקר את כל מומיה, אבל הננו מוצאים את עצמיותה, גם אחרי היותר תופשית, נקיה מכל מום, כולך יפה רעייתי ומום אין בך.

16. תלמוד בבלי נט/ב

תנו רבנן הרואה חמה בתקופתה לבנה בגבורתה וזוכבים במסילותם ומזלות כסדרן אומר ברוך עושה בראשית ואימת הוי אמר אביי כל עשרים ושמונה שנים והדר מחזור ונפלה תקופת ניסן בשבתאי באורתא דתלת נגהי ארבע:

רש"י שם:

באורתא דתלת נגהי ארבע - שהעריב שמשו של שלישי בשבת ויתחיל ליל רביעי: נגהי - ליל, כדאמר בפסחים בשמעתא קמיייתא (דף ג' א) דאיכא דוכתא דקרו לליליא נגהי:

17. שמות פרק י"ב פסוק כ"ו כלי יקר - ומה שלא הזכיר בעל ההגדה, התשובה שנאמר בצדו ואמרתם זבח פסח הוא, יכול להיות שרמזה במה שאמר ואף אתה הקהה את שיניו, מהו לשון אף, אלא שר"ל כי זה אין אני צריך לומר שתשיב לו תשובה שבצדו כי פשוט הוא שודאי תשיב לו אותה תשובה, אלא אף זו ר"ל אף תשובה שניה המדברת מענין קיהוי שיני הרשע אף אותה תשובה תשיב לו אם לא יוסר בתשובה ראשונה